

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 22 ΜΑΪΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ : ΙΣΤΟΡΙΑ**

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Πώς αντιμετώπισαν τη ναυμαχία του Ναυαρίνου (8/20 Οκτωβρίου 1827) οι Έλληνες, ο Σουλτάνος και οι Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής;
Μονάδες 10

A.1.2. Ποια μέτρα πήραν μη δικτατορικά κράτη της Ευρώπης, μιμούμενα τις Η.Π.Α., για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 1929;
Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α. Η Κύπρος παραδόθηκε από τους Τούρκους στους Άγγλους με τη Συνθήκη των Σεβρών.
- β. Τα Δωδεκάνησα ενσωματώθηκαν στην Ελλάδα το 1948.
- γ. Ο Δημήτριος Υψηλάντης διατύπωσε έντονες επικρίσεις για το «ψήφισμα της υποτέλειας».
- δ. Με τις ενέργειες του Αλέξανδρου Σβώλου συγκλήθηκε η διάσκεψη στο Λίβανο.
- ε. Μεταξύ της Σοβιετικής Ένωσης και του καθεστώτος του Κεμάλ υπεγράφη Σύμφωνο Φιλίας το Μάρτιο του 1921.

Μονάδες 10

A.2.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Ανατολικό Ζήτημα
- β. «άπογη στάση»
- γ. Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγγωνιστών (Ε.Ο.Κ.Α.)

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

- α. στα αίτια των Βαλκανικών πολέμων,

Μονάδες 15

β. στο περιεχόμενο της συνθήκης με την οποία τερματίστηκε ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος.

Μονάδες 10

ΚΕΙΜΕΝΟ Α΄

Εκείνη την άνοιξη και το καλοκαίρι τα γεγονότα είχαν εξελιχθεί ταχύτατα. Τμήματα της οθωμανικής Μακεδονίας έδειχναν έτοιμα να πέσουν στα χέρια είτε της Ιταλίας (που είχε πολεμήσει εναντίον της αυτοκρατορίας με αντικείμενο την Τριπολίτιδα) είτε των Αλβανών εξεγερμένων, οι οποίοι απαιτούσαν ν' αποκτήσουν δικό τους κράτος. Αυτή ήταν ίσως η μοναδική απειλή που μπορούσε να κάνει τα βαλκανικά κράτη να ομονοήσουν, και μέσα σ' ένα διπλωματικό ανεμοστρόβιλο το Μαυροβούνιο, η Σερβία, η Βουλγαρία και η Ελλάδα υπέγραψαν μια σειρά από διμερείς συμφωνίες και αποφάσισαν να επιτεθούν τον Οκτώβρη εναντίον των Οθωμανών.

(Mark Mazower, *Θεσσαλονίκη. Πόλη των φαντασμάτων*, Μετάφρ. Κ. Κουρεμένος, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006, σελ. 352.)

ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄

Συνθήκη Λονδίνου

Άρθρον 2

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Αυτοκράτωρ των Οθωμανών εκχωρεί προς τας Αυτών Μεγαλειότητας τους Συμμάχους Ηγεμόνας πάσας τας επί της ευρωπαϊκής ηπείρου εδαφικάς εκτάσεις της Αυτοκρατορίας Αυτού προς δυσμάς, γραμμής αρχομένης από της επί του Αιγαίου πελάγους Αίνου μέχρι της επί του Ευξείνου Πόντου Μηδείας, εξαιρουμένης της Αλβανίας.

Άρθρον 4

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Αυτοκράτωρ των Οθωμανών δηλοί ότι εκχωρεί εις τας Αυτών Μεγαλειότητας τους Συμμάχους Ηγεμόνας την νήσον Κρήτην και ότι παραιτείται υπέρ Αυτών πάντων των ων εκέκτητο¹ επί της νήσου ταύτης κυριαρχικών και άλλων δικαιωμάτων.

1. των ων εκέκτητο: όσων ήταν κύριος, όσα κατείχε

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α. στις απαιτήσεις του Στρατιωτικού Συνδέσμου (1909),

Μονάδες 15

β. στον τρόπο με τον οποίο επιβλήθηκε ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος και στις πολιτικές συνέπειες που άμεσα προέκυψαν.

Μονάδες 10

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στο πρόγραμμα του Στρατιωτικού Συνδέσμου, δεν υπάρχει σημείο που να δείχνει ότι πίσω από τις ξιφολόγχες κρυβόταν η επαναστατημένη αστική τάξη. Οι αξιωματικοί:

[...]

- απαιτούσαν, πάντως «όπως ο τε Διάδοχος και οι Βασιλόπαιδες απόσχωσι¹ της ενεργού και διοικητικής εν τω στρατώ και τω ναυτικώ υπηρεσίας».
- υπέβαλαν «την παράκλησιν όπως εν τω μέλλοντι ο Βασιλεύς (...) απαιτή ινα οι Υπουργοί των Στρατιωτικών και των Ναυτικών προέρχωνται εξ ανωτέρων αξιωματικών».
- εκδήλωναν τον «πόθον (...) όπως η Διοίκησης της χώρας καταστή χρηστή και έντιμος, όπως η Δικαιοσύνη απονέμηται ταχέως μετ' αμεροληψίας και ισότητος, (...) όπως η Εκπαίδευσις του Λαού καταστή λυσιτελής² διά τον πρακτικόν βίον και τας στρατιωτικές ανάγκας της Χώρας, όπως η ζωή, η τιμή και η περιουσία των πολιτών εξασφαλισθώσιν και τέλος όπως τα οικονομικά ανορθωθώσι, λαμβανομένων των απαιτουμένων μέτρων προς λελογισμένην διαρρύθμισιν των εσόδων και εξόδων του Κράτους (...)»

1. απόσχωσι: απέχουν

2. λυσιτελής: ωφέλιμη

(Γ. Δερτιλής, *Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση 1880-1909*, σελ. 186-187.)